

Beretning 2025

Albertslund Verdensmål Center

Anlægsgartnerelever på studietur i Biotopia

I Verdensmål Centeret hjælper vi borgere og boligområder med affaldssortering, vand- og energibesparelser, med grønne forbrugsvaner, økologi, genbrug, biodiversitet og klima, med Verdensmål og Hverdagsmål og i det hele taget med omstillingen til bæredygtighed.

Vi vil 10 % mere natur og 500.000 nye træer. Vi har vores egen miljøskole, udvikler nye ideer og styrker fællesskabet i byen. Vi informerer, dyrker netværk og udfører konsulentvirksomhed.

Vi er din medspiller, når du vil gøre din hverdag og Albertslund lidt mere bæredygtig.

På vej mod Det bæredygtige Albertslund i 2025

* Forord	side 3
* Mål 6 ”Vand”	side 4
* Mål 7 ”Energibesparelser og Vedvarende energi”	side 8
* Mål 12 ”Ansvarligt forbrug”	side 11
* De andre Mål	side 15
* Verdensmål Forening Albertslund	side 19
* Økonomi og medarbejdere	side 20
* Handleplan 2026	side 21
* Bestyrelse og ansatte	side 23

Albertslund Verdensmål Center fyldte 30 år den 1. januar 2026. Først hed vi Agenda Center Albertslund, siden Verdensmål Center. Men uanset navn har vi i alle 30 år arbejdet for byens grønne omstilling ☺

Verdensmålene er vores redskab

De 17 Verdensmål er vores redskab til at skabe den bæredygtige by. Vi har især arbejdet med de tre Verdensmål, der ligger tættest på os: Rent Vand (6). Bæredygtig Energi (7). Ansvarligt forbrug (12).

Men de enkelte Verdensmål er ikke isolerede mål. De hænger sammen og interagerer med hinanden. Derfor prøver vi hele tiden at koble ”vores 3 mål” med de andre mål – især med de to vigtigste: Klima (13) og Livet på Land (15). De to er vigtigst, for hvis først klimaforandringerne tager magten fra os eller naturen bryder sammen, er vi for alvor på den.

Hold fast i Verdensmålene og Centeret

Verdensmålene er kommet under pres. Først stjal Corona, siden krigen i Ukraine og Mellemøsten og så Trump dagsordenen. Fokus på en bæredygtig udvikling, er druknet i brandslukninger efter sygdom, krig og uforudsigelighed. Samtidig er modsætningerne mellem de store lande blusset op. Uenighederne om verdens gang og udvikling undergraver den aftalebaserede verdensorden. Nationalismen og den stærkes ret tager over.

I den virkelighed bliver de 17 Verdensmål mast. For de er netop et produkt af en global aftale, og når de store lande ikke kan finde fodslag, går målene i opløsning. Det betyder imidlertid ikke, at målene nu er ligegyldige. Tværtimod. De er vigtigere end nogensinde. Verdensmålene er jo stadig lige rigtige. De er den fælles ramme om en bæredygtig udvikling. Men når de store ikke længere vil samles om dem, er det op til de små lande, byer og lokalsamfund at redde stumperne, holde fast og insistere på at den grønne omstilling, partnerskaber og fornuften skal sejre. Alternativet er krig og ballade, menneskelige tragedier og uoprettelige skader på natur og klima. Derfor Albertslund, hold fast i Verdensmålene - og det Center, der arbejder med dem!

Denne beretning er min sidste. Efter 20 år som formand og 26 år i bestyrelsen, har jeg besluttet at gå af. Tak til alle samarbejdspartnere gennem årene. Tak til alle der kom med ideer og handlinger. Tak for alt det, vi fik løftet sammen. Er vi i mål? Nej slet ikke, langt fra. Men uden vores fælles indsats, ville målet have været meget længere væk. Jeg ønsker alt mulig godt for Verdensmål Centeret fremover. Ikke for Centerets skyld, men for Albertslunds og alle albertslundere – det er jo jeres ve og vel Centeret handler om!

Tove Jensen

Bestyrelsesformand

Albertslund Verdensmål Center (AVC)

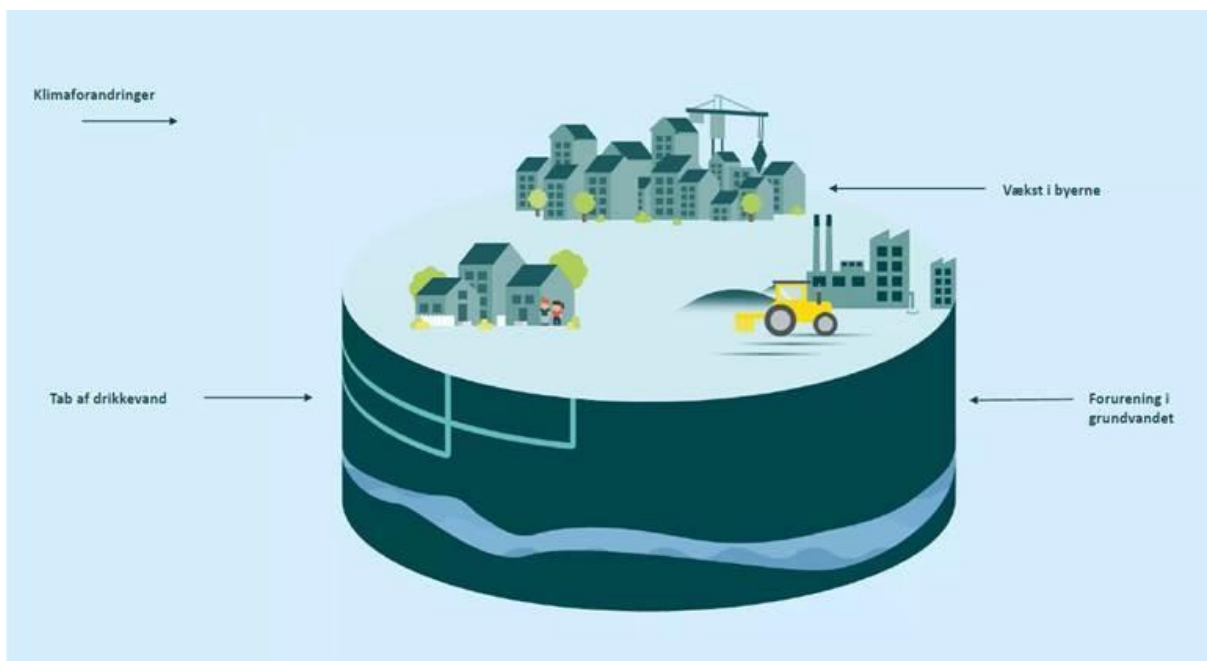
Mål 6: Vand

Udfordringen er dobbelt: Forurening og Klimaforandring. Pga. forurening bliver det vanskeligere og vanskeligere at skaffe rent og rigeligt drikkevand, og pga. klimaforandringer skal der håndteres både tørke og oversvømmelser. Derfor skal vi passe bedre på vandet i hele kredsløbet. Vi skal beskytte grundvandet, bruge mindre drikkevand og aflevere renere spildevand. Samtidig skal vi gøre byen mere robust overfor ekstreme vejrhændelser.

Årets store vand-begivenhed var da HOFOR udgav Hvidbogen ”Før vi løber tør for drikkevand”. Det er en nøgtern redegørelse om udfordringerne med at skaffe nok drikkevand – og et råb om hjælp! For HOFOR kan ikke længere klare udfordringerne med at skaffe rent vand til hovedstadsområdet alene. Ud over forurening og klimaforandringer, er der også utidssvarende lovgivning og flere indbyggere. Det presser alt sammen vandforsyningen. Vores interesse i sagen som vandforbrugere, er indlysende. Det bliver ikke sjovt, hvis vi ikke kan være sikre på, at der kommer rent vand ud af hanen, når vi åbner. Vores bidrag til løsningen er at nedsætte vores forbrug. Jo mindre vi bruger, jo længere rækker den rene ressource. I runde tal bruger en gennemsnitsdansker 100 liter i døgnet. En albertslunder bruger 90 liter. Vores mål er, at få det ned på 80 liter!

HOFOR's hvidbog brugte vi som afsæt til vores mål på 80 liter i døgnet pr. albertslunder

Udfordringen er forurening, flere indbyggere, utætte rør og klimaforandringerne

”Før vi løber tør for drikkevand”. Med afsæt i HOFOR’s hvidbog lavede vi 8 film og 2 almindelige opslag til Facebook om vand, vandbesparelser og alvoren i at ”løbe tør for drikkevand”. Albertslund Posten fik to artikler og beboerbladene en enkelt. Vi udstillede på biblioteket og i Kanalgaden både udendørs og indendørs. Vi havde flere pop-up vandboder ved Bademanden, i A-Centeret, på Børnefestugen og markedsdage. Hvidbogen blev formidlet på papir, elektronisk og som QR-kode. Egelundskolen fik nogle klassesæt af Hvidbogen, i håb om at de kunne bruges som undervisningsmateriale. Vores forskellige netværk fik flere nyhedsbreve om vand, Brugergruppen og VA’s Verdensmåludvalg fik oplæg om vand, vi inviterede til et lille lynkursus om besparelser og lagde små gaver rundt om i byen i form af spareperlatorer. Indsatsen fortsætter ind i 2026 – og indtil vi har nået 80 liter pr. albertslunder i døgnet.

Find-10-liters-vandbesparelses-bod ved Bademanden

Køb økologisk. I forlængelse af Hvidbogen satte vi også fokus på økologi med udstilling, avisartikel, beboerbladsartikel, opslag på Facebook og uddeling af økologiske klementiner i A-Centeret op under jul, for økologi = ingen sprøjtemidler = rent drikkevand!

Økologisk juleaktion i A-Centeret

Biotopia. Svinepytten i Biotopia er et godt sted til at fortælle historien om vand, vandets betydning for livet, vandets kredsløb og håndteringen af vandet i et klimaperspektiv. Efterhånden er der også meget liv i søen, så nu drømmer vi om af få en (flyde)bro, så vi kan få eleverne med ”ud i søen”.

Blødt vand. Vi er ikke færdige med det bløde vand. Selvom mange har nedjusteret deres brug af sæbe og rengøringsmidler, er vi ikke i mål. Vi bliver derfor ved med at stille spørgsmålet: ”Får du det fulde udbytte ud af det bløde vand?”. Det gjorde vi bl.a. i artikler og på Grøn Dag.

Tilpas dit sæbeforbrug til det blødere vand

Tommelfingerreglen er, at du kan skære sæbeforbruget ned med 1/3

Årets NGO-møde med HOFOR blev holdt i København bl.a. med kanalrundfart til HOFORs klimasikringsprojekter set fra vandsiden. Et interessant og meget oplysende arrangement med 60 deltagere – 1/3 af dem fra Albertslund. Vand fylder bare i albertslundernes bevidsthed – heldigvis.

Albertslundere på sejltur til HOFOR's klimasikringsprojekter

Affaldsindsamling i Kanalen. Da slusen i vandhaverne skulle repareres, blev Kanalen tømt for vand. Det var en gylden lejlighed til at samle affald nede i Kanalen. Derudover samler vi en gang om måneden affald med beboerne i Kanalgaden, og vi samarbejder med ABC om Kanalgademanifestet.

Det gav mange likes på Facebook, da vi hoppede i Kanalen og samlede affald

Nye boliger. Der kommer mange nye boliger i Albertslund, og vi har aldrig været helt trygge ved, at der installeres vandbesparende armaturer. Derfor benytter vi de lejligheder, vi får, til at tjekke de nye installationer. På Nordmarks Alle og i Virkelyst (Coop byen) er de heldigvis okay.

Mærkedage. Mærkedage bruger vi til eftertanke og praktik. F.eks. den 19. november, der er FN's internationale toiletdag. Tænk at toiletter, kloakker og rensning har reddet flere menneskeliv end hele sundhedsvæsenet til sammen! Og helt lavpraktisk: Dit wc er kun til pis, lort og papir.

FN's internationale toiletdag

I den tørre forsommer opfordrede vi til at spare på vandet

På Børnefestugen spurgte vi, om de sparer på vandet derhjemme. Det gør de heldigvis 😊 Men vi opdagede også, at 20 % af børnene ikke kender forskel på lille og stort skyl! Derfor lavede vi en video til forældrene om at lære børnene forskellen.

Mål 7: Energibesparelser og Vedvarende energi

Uden energiforbrug sker der intet, som i absolut intet! Opgaven er derfor, at den energi, vi mennesker er nødt til at bruge, er Vedvarende. I dag er den stadig overvejende fossil (altså olie, kul og gas), der slipper op, forurener og skaber klimaforandringer. Skal det lykkes at omstille til Vedvarende Energi, skal vi have mange flere solceller og vindmøller, men vi skal også effektivisere og bruge mindre energi, for ellers kan udbygningen af Vedvarende Energi ikke følge med, og klimaforandringerne vil tage magten fra os.

Nøglen til Vedvarende Energi i Albertslund er Lavtemperatur Fjernvarme. I 10 år har byen nu arbejdet på at kunne sænke fjernvarmetemperaturen i rørene. Det har betydet omfattende energirenoveringer af bygninger, med mere isolering og lavere forbrug. I 2025 kom vi stort set i mål. Fjernvarmetemperaturen er sænket de fleste steder i byen, og det betyder, at vi nu kan gå i gang med næste skridt: Indførelse af Vedvarende Energi - i form af varme fra store

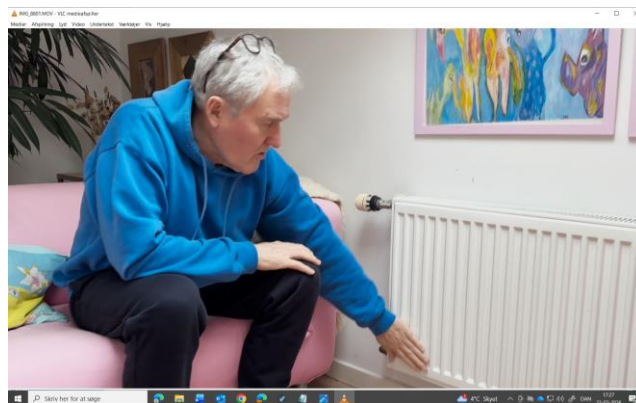
varmepumper, der bliver drevet af vindmøller og solceller. Traditionelt har vi brugt ild for at varme fjernvarmevandet op til 90-100 grader, men når vi kun skal bruge 60-70 grader, kan varmepumper klare opgaven.

På vej mod Lavtemperatur Fjernvarme er der rundt om i byen blevet installeret shunts, der veksler fremløbsvand med tilbageløbsvand, så temperaturen bliver lavtemperatur

Samarbejde med Varmeværket. I 2025 indførte Varmeværket nye takster, der motiverer til en grønnere adfærd. Det affødte et større informationsbehov, som vi blev involveret i. Vi skrev 3 artikler til beboerblade, lavede 2 film til Facebook, en udstilling og en pop-up bod i A-Centeret med lykkehjul, quiz og præmier.

Med varme-lykkehjul og quiz i A-Centeret

Mærk-nederst-på-radiatoren-film til Facebook

Samarbejde med Brugergruppen. AVC er nært knyttet til Brugergruppen. Det afspejles i, at Brugergruppen har 4 (af 9) pladser i AVC's bestyrelse. Det gav derfor voldsomme dønninger ind i AVC, da Kommunalbestyrelsen pludselig besluttede at Brugergruppen skulle nedlægges - hvilke konsekvenser ville det få for AVC? Ville Kommunalbestyrelsen også trække stikket til AVC? Brugergruppen svævede mellem liv og død i et halvt års tid, og nu er det jo den nyvalgte Kommunalbestyrelse, der skal træffe den endelige beslutning om Brugergruppens fremtid, men meget tyder på, at der efterhånden er almindelig opbakning til, at der fortsat skal være et samarbejdsforum mellem kommunen og boligområderne med demokratisk udpegede repræsentanter fra boligområderne. Situationen krævede en del opmærksomhed, og nu er vi så spændte på, hvad den nye Kommunalbestyrelse beslutter – men skal byen løftes over i bæredygtighed, skal boligområderne være med.

Brugergruppen diskuterer fremtiden

Klimaforum. I samme omgang besluttede Kommunalbestyrelsen også at nedlægge Klimaforum, der består af repræsentanter fra foreninger og organisationer, der vil være med til at realisere kommunens klimaplan og udvikle klimainsatsen i byen. AVC er med i Klimaforum, og vi er da lidt ærgerlige over, at man nedlægger noget, før man har en bedre erstatning. Vi fortsætter med at deltage i arbejdet så længe Klimaforum består, og bidrager til snakken om, hvad der skal ske fremadrettet. I Klimaforum har vi bl.a. bidraget med indspark til borgerinddragelse, forbrugsbaseret CO2-udledning, den nye Klimaplan og "Cykelby Albertslund".

Cykelby. I Albertslund skal vi passe på! Vi har de fysiske rammer til at være en cykelby, men bilismen er stigende og cyklismen faldende. Skol byen fortsat være en cykelby, kræver det opmærksomhed. Vi arrangerede derfor en cykel-til-skole-prøve for de ældste børnehavebørn i

Børnehuset Hyldespjældet. Et koncept vi vil tilbyde flere børnehaver i 2026, så børnene kan cykle, når de skal starte i skole. På de 4 folkeskoler og Lilleskolen stillede vi os op med skilte og uddelte sedler til de forældre, der kørte deres børn i skole, med opfordring til at lade dem cykle. Forældrene i børnehaveklasserne fik sedler om alle de gode ting cykling gør.

Uddeling af cykel-i-skole-opfordringer ved skolerne

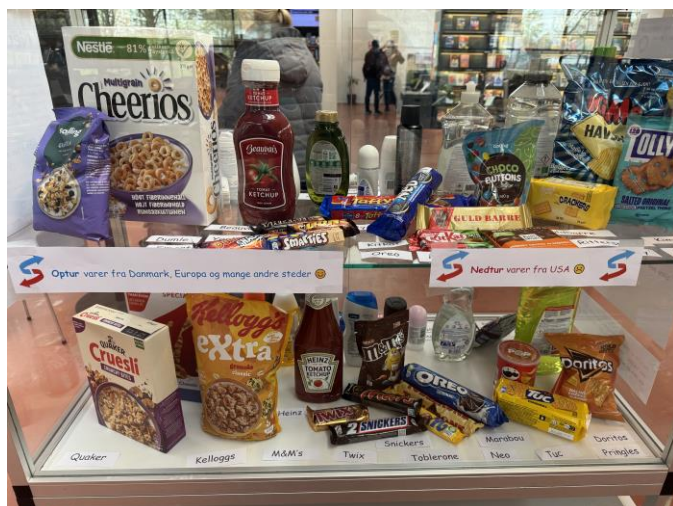

Energitjek. 4 gange var vi på hjemmebesøg med vores termografikamera, for at finde svage steder, hvor varmen fiser ud af boligerne. Vi skal og kan ikke komme med en plan for, hvad der bør gøres. Vi konstaterer blot, om der er et problem, husejeren med fordel kan få gjort noget ved.

Den store Cykel-i-skole-prøve for børnehavebørn

Klima. På Grøn Dag stod vi for en debat om kommunens Klimaplan. Vi deltager i kommunens klimanetværk for institutioner. På biblioteket og i egne vinduer lavede vi en udstilling med opfordring til at minimere indkøb af varer fra USA. Når USA melder sig ud af Parisaftalen og signalerer ”drill baby, drill”, er det dybt uansvarligt overfor klimaet. Vi opfordrer derfor til, at man tænker sig om, inden man køber varer produceret under de (fossile) vilkår.

Udstilling: **Optur** (Europa) **Nedtur** (USA)

Debat om klimaplanen på Grøn Dag

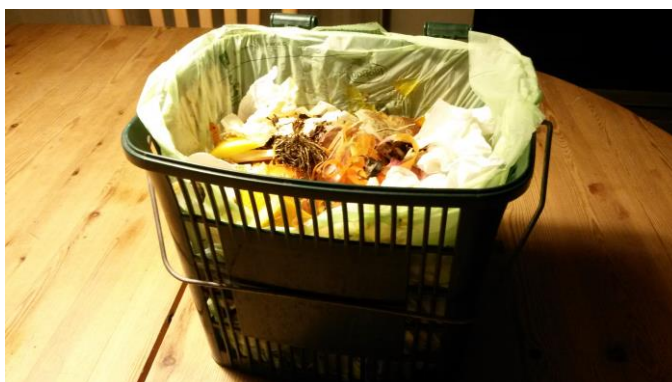

Mål 12: Ansvarligt forbrug

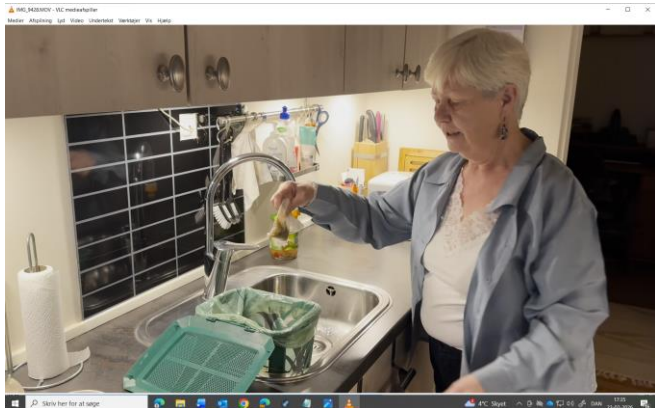
Vi har strammet Mål 12 op til ”Ansvarligt Forbrug”, fordi vi ikke arbejder med ”Produktion”. Men ”Ansvarligt forbrug”, forstået som kredsløb, affaldsforebyggelse, affaldssortering, genbrug, genanvendelse og delefællesskaber, det er lige os.

Problemet er, at vi i Albertslund kommer alt for meget i restaffald. I runde tal kan 70 % af det, vi kommer i restaffald, genanvendes. De 70 % skal vi have over i genanvendelsesfraktionerne. I AVC mener vi, at nøglen hertil er madaffaldet. For madaffald er tungt, dvs. det betyder mange procenter, og så opfattes madaffald bare som den mest ”ulækre” fraktion. Sorterer man derfor først sit madaffald, har man forstået pointen med at ressourcerne i affaldet skal udnyttes – og har man styr på det, ja så er de andre fraktioner ”piece of cake”.

Madaffaldsfraktionen er nøglen til bedre affaldssortering

Madaffald – hvert kilo tæller! I Morbærhaven, VA 4 Række, Albertslund Nord, Blokland og VA 6 Vest lavede vi kampagner for sortering af madaffald. Kampagnerne kører vi på boligområdernes Facebooksider og de består af mellem 10 og 15 videoer, som vi producerer til hvert enkelt boligområde, hvor vi filmer ved deres egne affaldsbeholdere, på deres ejendomskontor og hjemme hos nogen af deres beboerne. Vi fortæller, hvorfor madaffaldet skal

sorteres, hvordan det skal gøres, hvor de kan få grønne poser og spande, viser hvordan nogen af beboerne har indrettet sorteringen i deres køkken, og vi eftersorterer for at se, hvordan det egentlig står til med sorteringen i deres boligafdeling, samt regner på, hvilken forskel det vil gøre, hvis de sorterede al madaffald fra.

Hjemme-hos-video til inspiration for hvordan man kan indrette sig med madsortering i køkkenet

Videoerne bliver lagt op med et par dages mellemrum, så kampagnen kører over en månedstid. En ganske effektiv kampagne, der forbedrer sorteringen, men som også skal følges op. Ellers risikerer vi tilbagefald. Opfølgningen kan være opslag og skriftlige materialer. I 2025 kom vi

også tilbage efter et par måneder, med en ny film, hvor vi mindede om madaffaldssorteringen og tilbød dobbeltstativer til skabslågen under køkkenvasken, så man nemt kan finde plads til både restaffald og den grønne spand.

I 2026 laver vi kampagnen i flere boligområderne, ligesom vi, efter aftale med Affald & Genbrug, skal lave film, der henvender sig til hele byen.

Eftersortering af restaffaldsposer. Op mod 70 % i rest skulle have været i fraktionerne til genanvendelse.

Samarbejde med Affald & Genbrug. Vi har et fortrinligt samarbejde med kommunens ”Affald & Genbrug” team. Et par gange om året mødes vi for at snakke status, mål og aftale indsatser. Ofte benytter forvaltningen sig af os som udførende til deres opgaver. I givet fald er det indtægtsdækket virksomhed. Det er opgaver som affalds-besøg i institutioner og skoler, uddeling af grønne poser, grønne spande og sorteringsvejledninger i de nye boligområder rundt om i Hersted og Virkelund, at tjekke klistermærker og sætte nye på affaldsbeholdere rundt om i hele byen, lave kapacitetsberegninger, så de nye boligområder får tilstrækkelig beholderkapacitet, registrere beholdere, optimere tømmefrekvenser og hjælpe med kommunikation.

12 stykker tøj. Vi danskere køber meget tøj, alt for meget! Mere end vi kan nå at bruge! Derfor hober det sig op i klædeskabe og i genbrugscontainere. Signe og Povl kastede sig selv ind i et eksperiment: De ville højest købe 12 stykker tøj i 2025. 29 andre meldte sig også til udfordringen. Det blev lidt en øjenåbner og krævede fokus på det, der allerede lå i klædeskabet i stedet for at købe nyt. Men læren var, at det kunne lade sig gøre. Den ene landede på 12 stykker tøj, den anden på 4.

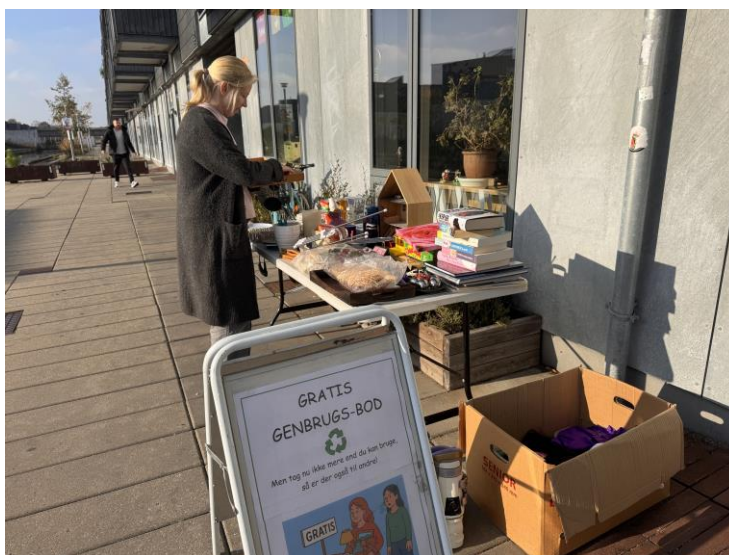
De 4 stykker tøj det blev til i 2025

Drivhuset. Flere end 30 frivillige hjælper ad med at holde Byttehuset/Drivhuset åbent i weekenderne. Det er en fornøjelse at hjælpe frivilligheden på vej med vagtplaner, møder, referater, bespisning, Facebook, sedler og hvad der ellers opstår, samt formidle historien om Drivhuset.

Vores optællinger viser i øvrigt, at der på hverdage bliver taget 8-900 ting i Drivhuset og i weekenderne 900-1100 ting pr. dag. Imponerende 😊

Genbrugsbod. Foran vores kontor har vi med jævne mellemrum en bod med genbrugsting, man er velkommen til at tage af. Tingene henter vi i Røde Kors butikken og fra loppemarkederne i A-Centeret. De dage, hvor boden er åben, får mellem 50 og 100 ting nyt liv, og efterfølgende skal kun 10-15 % videre til udsmidning på Genbrugsstationen – det er ikke så ringe endda 😊

Op mod 100 ting får nyt liv om dagen i vores genbrugsbod

Affaldsindsamling. Månedligt deltager vi i affaldsindsamlinger i Kanalgaden, årligt deltager vi i Naturfredningens, med 30 børn fra SFO Egelunden samlede vi affald, og så låner vi vores snappere ud til boligområder, institutioner og virksomheder.

Andet. Vi deltog i markedsdage og tøjbyttemarked i Herstedøster, holdt oplæg på biblioteket, for tandplejen, i Nord og for VA's Verdensmålsudvalg. Havde ansvar for affaldssystemet på Børnefestugen, og uddelte 12 sække med bamser fra Drivhuset, som præmier i vores bod. Vi har lavet enkelte indendørs sorteringssystemer, rundvisning for medarbejdere fra Argo og deltaget i Vestforbrændingens projekt i Kanalens Kvarter. Sat fokus på Overshoot Day, skrevet indlæg til Albertslund Posten og Facebook, udleveret lommeaskebægere, haft skodudstilling, besøgt genbrugsgårde i boligområder, været på ekskursioner med forvaltning og pladsmedarbejdere og til netværksmøder med Vestforbrændingen.

Jule-affalds-sorterings-råd på rim

*Uro med døde fisk i Kanalen:
Brug lommeaskebæger*

*Få plads til madaffaldet på skabslågen
med et dobbeltstativ*

De andre Mål

Pointen med Verdensmålene er, at de hænger sammen. De er ikke siloer hver for sig. De griber ind i hinanden. De berører hinanden. De interagerer med hinanden. Tænker man dem sammen, kan man få synergi. Tænker man dem hver for sig, kan de spænde ben for hinanden. Derfor opfatter vi heller ikke vores 3 Mål (Vand, Bæredygtig Energi og Ansvarligt forbrug) isoleret fra de øvrige Verdensmål. Især prøver vi at inddrage Bæredygtige lokalsamfund, Klima og Livet på land. For hvis f.eks. klimaet for alvor går amok, og havet stiger 5, 10 eller 15 meter, er det ikke rent vand, affaldssortering og varmepumper, der fylder i vores dagsorden.

Biotopia – vokser frem som byens naturskole. Formålet med Biotopia er at skabe, inspirere og undervise i natur og klima. I 2025 besluttede vi at ansætte en studentermedhjælper – ikke fordi vi havde råd, men fordi vi er nødt til at tilføre ressourcer, hvis der skal være fremdrift i Biotopia. Heldigvis forstod kommunalbestyrelsen, at Biotopia ikke bare kan tages for givet, så i budget 2026 afsatte de kr. 75.000 til en studentermedhjælper. Det er selvfølgelig ikke nok til at udvikle og drive en naturskole, men det betyder, at vi er på vej, og vi sætter vores lid til denne passus i Budgetaftalen: *I løbet af 2026 tages der stilling til Biotopias fremtid.*

Vores vision med Biotopia har vi skrevet ned i "Udviklingsstrategi for Biotopia", der har undertitlen "Albertslunds skovbotaniske klima- og biodiversitetshave". Det er den, vi går til forhandlingerne med kommunen med.

Vi synes, vi skal have en Skovbotanisk klima- og biodiversitetshave i Albertslund

Udviklingsstrategi for Biotopia

Albertslunds skovbotaniske klima- og biodiversitetshave

Hvad er Biotopia

Biotopia er et centrum for udvikling af biodiversitet i Albertslund. I Biotopia skaber vi mere biodiversitet, vi inspirerer til, at albertslunderne fremmer biodiversiteten hjemme hos sig selv, og vi underviser i natur og biodiversitet, som vi alt sammen kobler med klima - for natur og klima hænger uløseligt sammen. Biotopias målgrupper er skoler, institutioner, boligområder og albertslunderne generelt.

Biotopia blev etableret i 2017, det er 2 ha stort, beliggende i Birkelundparken og det er født ud af kommunalbestyrelsens beslutning om "10 % mere natur i Albertslund". Biotopia er også centrum i "Biodiversitetspark Albertslund", der er området, der ligger indenfor en cirkel med en radius på 1 km. Hvor Biotopia ligger i et grønt område, inddrager Biodiversitetsparken også natur og biodiversitet i det byggede miljø.

Biotopia i Birkelundparken

Besøg i Biotopia. Selv har vi stået for 35 rundvisninger og arrangementer gennem året: Ti skoleklasser, Ungecenteret og to klasser fra NEXT. Fire børnehaver og to fritidshjem. Tre ture for kommunale medarbejdere. En gruppe professionelle Naturvejledere og pædagoger fra København. En filminstruktør. To arrangementer med politiske partier. Et boligområde og et ejendomskontor. Tænk tanken for biodiversitet i Albertslund. Samt tre andre rundvisninger – herunder i forbindelse med ”Åbent Hus”.

Skoleklasse nærstuderer den Ungarske eg i Biotopia

Tre gange har vi brugt Biotopia til at invitere til kurser med Jens Thejsen som underviser. Det var hhv. til ”Planterne i Biotopia”, ”Beskæring” og ”Frøsamling”.

Vi ved ikke, hvor mange der i øvrigt har besøgt Biotopia, da vi ikke er der hele tiden, men vi ved, at det er mange, for ofte møder vi grupper, som selv har fundet vej dertil. Nogle gange både tre og fire grupper på bare en formiddag. Det kan være dagplejen, børnehaver, skoler, private grupper eller klasser af anlægsgartnerelever fra Vilvorde.

Børnene hjælper med at bygge på kvashegnet

Når Biotopia er så populær, er det måske fordi, som en skolelærer udtrykte det, ”det er en god måde at fortælle om de svære ting i naturen”. Den bedste anskuelighedsundervisning er sikkert, når vi har et dyr til naturlig nedbrydning i dødeburet, men hvert år tilføjer vi også nyt, der kan fortælle nye historier, og i 2025 kom også nye interessenter til. NEXT plantede deres egen

lund af linnetræer, Ungecenteret skal have deres eget område til træer, buske og undervisning, mens vi har en dialog kørende med biblioteket om deres projekt med svampe.

Ny bæk med alletiders udsigt over Svinepytten

Studentermedhjælper. Fra januar til august havde vi glæde af Cecilie, vores studentermedhjælper. I de 8 måneder lavede hun en månedlig film fra Biotopia, hun besøgte institutioner og tilbød dem besøg i Biotopia, hun lavede rundvisninger, udstillinger, folder, skilte og plakater, og deltog på Grøn Dag, samt ikke mindst lavede

ansøgninger, hvoraf en enkelt gav pote: En Naturbase til kr. 500.000 fra Villumfonden, som vi håber at kunne opføre i 2026!

Fra januar 2026 har vi ansat Stine som studentermedhjælper.

Grøn Dag. Pga. personalesituationen i forvaltningen og på Materialegården fik vi en større rolle i organiseringen af Grøn Dag. Som noget nyt forsøgte vi os i AVC's bod med to debatter om hhv. "Afskaf haveaffald" og "Klimaplanen". Selve debatterne fejlede ikke noget, og den om haveaffald var også rimelig besøgt, men om debatter generelt har en fremtid på Grøn Dag, er for tidligt at sige.

På Grøn Dag forærede vi 90 tørst til udplantning hjemme i haverne

Grønne Fællesskaber i Albertslund. Kommunalbestyrelsen ønskede helt oprigtigt en større borgerinddragelse i byens klimaløsninger og grønne omstilling. I deres utålmodighed kom de til at overse, at vi rent faktisk har rigtig mange engagerede borgere. Ikke bare i Brugergruppen og Klimaforum, men især i "Grønne Fællesskaber" rundt om i boligområderne og foreninger. Vi har derfor forsøgt at synliggøre byens Grønne Fællesskaber for at vise, at vi ikke skal starte forfra, men at der rent faktisk er en masse at bygge på, for vi er helt enige med kommunalbestyrelsen i, at byen har brug for flere og stærkere Grønne Fællesskaber. Arbejdet fortsætter ind i 2026.

Artikler og film. I 2025 sendte vi i alt 15 artikler til Albertslund Posten og 13 til beboerbladene. På Facebook lavede vi 90 opslag, 19 generelle film og 64 kampagnefilm om madaffaldssortering til boligområdernes Facebooksider. Endvidere udsendte vi en stribe nyhedsbreve til vores netværk, hhv. "10 % mere natur" og "17 Verdensmål"

Andet: Sammen med Hyldespjældet har vi opdateret dem som Verdensmålbebyggelse og deltaget i det sociale innovationsprojekt "Ind i det grønne". Vi har guidet cykelture for Ungecenteret og med Biblioteket. Undervist i "Forstå Verdensmålene på en time", "Undgå kemi i hjemmet", "Kemikalier i hverdagen" og lavet bæredygtigheds-kursus i Bo-Vest. På NEXT har vi undervist i at slå med le, plante og lave ved-mur på

deres bakke, samt deltaget i Fem-Fede-Dage. Vi har deltaget i kommunens Biodiversitets-tænk tank, og i workshop og proces om at gøre Kanalgaden mere attraktiv. Holdt oplæg til folkehøring på biblioteket og Sankt Hans tale i Herstedøster. Vi har lavet rundvisning for arkitektstuderende og for boligselskabet Domea, har deltaget i rundbordssamtale på Gate 21 og taget imod Agendagruppen fra Rødovre. Omkring kontoret har vi passet arealerne, og lavet skiftende udstillinger i vinduerne, bl.a. en nedtællingskalender til kommunevalget, for at hæve stemmeprocenten, og en op under jul med fokus på den industrielle svineproduktion, og med opfordring til at købe øko-flæsketeg.

Nedtælling til kommunevalget

Så kom valgdagen 😊

Verdensmål Forening Albertslund

Verdensmål Forening Albertslund (VFA) er AVC's "venneforening". Det er en selvstændig medlemsforening med egen bestyrelse, men med samme adresse som AVC. De ansatte i AVC er også sekretariat for VFA. VFA laver sin egen årsberetning. I ord og billeder kommer de vigtigste nedslag her.

VFA supplerer AVC rigtig godt ved at prioritere disse 3 Verdensmål:

- * Mål 11 Bæredygtige lokalsamfund
- * Mål 13 Klima
- * Mål 15 Livet på land / biodiversitet

Biotopia. Fra april til november mødes foreningens frivillige to gange om måneden i Biotopia for at passe og pleje arealerne. I 2025 blev successionsskoven indhegnet, der blev plantet tørst og Paulownia, etableret en ny bæk, Birkelundparken blev holdt fri for vild pastinak og i dødeburet blev der lagt en stor ræv, et rådyr og til sidst en lille ræv. De aktive besluttede at halvere næringsbedet/køkkenhaven for at bruge kræfterne rigtigt. Mange opgaver i Biotopia er adopteret af frivillige, som udfører dem, når det passer dem bedst.

Foreningen ser frem til realiseringen af "Udviklingsstrategi for Biotopia - Albertslunds skovbotaniske klima- og biodiversitetshave" og til opførelsen af den nye Naturbase, der vil give helt nye muligheder for formidling og undervisning.

De frivillige i Biotopia

Store Vejleå Trampesti fik sin årlige overhaling, og det blev til et par rundvisninger og en præsentation på Facebook.

Vedvarende Energi til Afrika. I 2025 bevilligede VFA kr. 20.000 til et solcelleanlæg på en skole på en ø i Victoriasøen.

Bjørnekløbekæmpelse. På 22'ende år bekæmpede VFA på frivillig basis bjørneklo i Hyldagerparken. I resten af Store Vejleådalene sker det mod betaling. Pengene går ubeskåret til projekter i Afrika.

Høringssvar Vestskoven. Det er rigtig rigtig godt, at Vestskoven skal gå fra at være produktionsskov til urørt skov. Men endnu bedre ville det være, hvis klimadimensionen også fik plads i fremtidens Vestskov. Det var hovedbudskabet i foreningens høringssvar.

Verdensmålsugen (uge 17). Som noget nyt deltog VFA i Verdensmålsugen med cykeltur, debat og rundvisning.

Klimaforum. VFA er repræsenteret i kommunens Klimaforum, som kommunalbestyrelsen pludselig og meget overraskende besluttede at nedlægge. Forhåbentlig genopstår et nyt format, hvor frivillige borgere og foreninger kan være med i klimakampen.

Dødeburet i Biotopia med ræven nærstudies

Traditionen tro deltog VFA på Grøn Dag, udgav årets Temaplatkat med motiver fra Biotopia, fortsatte sit engagement i ”Vridsløselille Fængsels Venner”, fik i runde tal plantet 100 træer, udgav en ny Foreningsfolder, fik et nyt logo og uddelte prisen ”Årets Lyspunkt 2025” til nogen ”der har gjort en ekstraordinær indsats for byen og fællesskabet”. Prisen gik til Repair Café Albertslund.

Økonomi og medarbejdere

AVC’s finansiering kommer fra hhv. varme-, affald- og vandtaksterne, fra konsulentvirksomhed og bevillinger. I 2025 kom finansieringen fra:

1. Tilskud fra taksterne kr. 1.410.000
2. Indtægt fra konsulentvirksomhed kr. 192.535 eks. moms.
3. Bevilling til projekter kr. 0

Økonomisk kom vi ud af 2025 med et underskud på kr. 58.266. Da vi havde budgetteret med et underskud på kr. 181.000, blev resultatet næsten kr. 123.000 bedre end budgetteret. Det bedre resultat skyldes et mindre forbrug af projektudgifter og mere indtægtsdækket virksomhed.

I gennem 2025 havde vi 2 medarbejdere på kontoret (Povl og Signe (30 timer/uge)) samt en studentermedhjælper (Cecilie). Dertil kom Jens (faglig konsulent på naturområdet), Tage (hjemmesideteknik) og Per (der startede i projekt og er fortsat som IT-support). Fra januar 2026 har vi ansat en ny studentermedhjælper (Stine).

”Handleplan 2026”

Verdensmål Centeret (AVC) arbejder for byens grønne omstilling med afsæt i Verdensmålene (6) Vand, (7) Varme/Energi og (12) Affald/Genanvendelse samt en tværgående og økonomiindsats. Til den grønne omstilling hører også Verdensmålene (11) Bæredygtige lokalsamfund, (13) Klima og (15) Natur. AVC’s målgruppe er borgere og boligområder, men vi samarbejder også bredt med Albertslund kommune, uddannelsesinstitutioner og foreninger m.fl. AVC’s opgave er at engagere borgere i alle aldre og boligområder i deres egen og byens grønne omstilling. Vi udvikler handlekompetence i hverdagslivet.

Mål 6: Vand

Udfordringen er, at det bliver vanskeligere at skaffe rent og rigeligt drikkevand i Hovedstadsområdet pga. forurening, klimaforandringer, flere indbyggere og utætte vandledninger. Opgaven er at passe bedre på vandet i hele kredsløbet - før vi bruger det (beskytte grundvandet), når vi bruger det (vandbesparelser) og når vi har brugt det (renere spildevand).

Derfor vil vi:

- Fortsætte arbejdet for 80 liter i døgnet pr. albertslunder.
- Følge op med en indsats om ”Får du maksimalt ud af det bløde vand?”.
- Arbejde for økologi, imod sprøjtegifte og oplyse om forurening af grundvandet.
- Begrænse kemikalier i spildevandet og anbefale Svanemærkede produkter.
- Uddele perlatorer og tilbyde vandtjek.
- Fortsætte samarbejdet med HOFOR.
- Skabe vanddannelse ved også at arbejde bredt og tværgående med vand (vandkredsløb, klimasikring, grønne tage, Biotopia, bassiner, Våde Enge mm.).

Mål 7: Varme/Energi

Udfordringen er klimaforandringerne og forsyningssikkerhed. Opgaven er derfor at omstille Albertslund til et lavere energiforbrug og Vedvarende Energi. Et afgørende skridt er Lavtemperaturfjernvarme, som byen (i princippet) overgår til i starten af 2026. Lavere temperatur i fjernvarmen giver en stor energibesparelse. Næste skridt er at få Vedvarende Energi ind i energiforsyningen.

Derfor vil vi:

- Samarbejde med Varmeværket om omstilling til Lavtemperaturfjernvarme og indførelse af Vedvarende energi.
- Understøtte realiseringen af kommunens nye klimaplan, herunder arbejdet med forbrugsbaserede CO2-udledninger og etablering af flere (også private) solceller og 500.000 træer i byen.
- Understøtte kommunens Klima- og Miljøledelse.
- Tilbyde energitjek med termografering og udlåne energimålere.
- Fremme cyklisme i ”Cykelbyen Albertslund”.
- Deltage i og arbejde for at der fortsat er en form for Klimaforum for NGO’er og kommunen.
- Skabe energi- og klimadannelse ved også at arbejde bredt og tværgående (Varmeø, klimasikring, indeklima, ventilation, Svinepytten, Biotopia mm.).

Mål 12: Affald/Genanvendelse

Udfordringen er, at der bruges for mange ressourcer, og at for lidt genanvendes. Det påvirker klimaet, naturen og samfundet negativt. Opgaven er derfor på den ene side at omstille til et bæredygtigt forbrug, der beror på fornyelige ressourcer, og på den anden side at genanvende affaldet, så det ikke forurener.

Derfor vil vi:

- Arbejde for kommunens kortsigtede målsætning om at der maksimalt er 25% genanvendeligt affald i restaffaldet, og på lang sigt at blive fri for affald i 2050.
- Fortsat tilbyde mad-sorterings-kampagner til boligområderne enkeltvis.
- Hjælpe borgere og boligområder med at få mere genanvendeligt ud af restaffaldet.
- Løbende opstille Genbrugsboden udenfor AVC.
- Sætte fokus på det alt for store forbrug af tøj, plastik og andre produkter.
- Lave en indsats for "Afskaf haveaffald".
- Understøtte Naturfredningsforeningens årlige affaldsdag, de faste affaldsindsamlinger i Kanal-gaden og andre affaldsindsamlinger.
- Skabe affaldsdannelse ved også at arbejde bredt og tværgående (indsamlingssystemer, modtageanlæg, ressourcekredsløb, økologi, Biotopia, næringsstofkredsløb).

Tværgående og økonomi:

Vi ønsker at arbejde bredt med byens grønne omstilling, og at kunne sætte ind de steder, hvor der opstår behov og muligheder for indsatser også inden for andre Verdensmål end Vand, Energi og Affald - vi ønsker at Albertslund skal være et bæredygtigt lokalsamfund.

Derfor vil vi:

- Samarbejde med borgere, grupper, boligområder og kommunen om byens grønne omstilling.
- Undervise og lave ture for folkeskolen, gymnasiet, Unge Centeret og institutioner indenfor vand, energi, ressource kredsløb og i Biotopia.
- Bruge Facebook, lave kampagner, arrangere ture, skrive artikler til AP og beboerbladene og vedligeholde vores hjemmesider.
- Deltage i og have bod ved "5 fede dage" på gymnasiet, Børnefestugen, markedsdage, bydelsfester, i A-Centeret mm.
- Introducere nye borgere og boligområder til byen for at få dem til at være en del af fællesskabet.
- Arbejde for realiseringen af Udviklingsstrategien for Biotopia og Biodiversitetsparken sammen med Verdensmål Forening Albertslund.
- Involvere borgerne i 1. Ikke at bruge gift. 2. Afskaffe haveaffald, og 3. Tænke lidt vildere.
- Arbejde med flere oplevelser i AVC's nære omgivelser.
- Være sekretariat for Verdensmål Forening Albertslund og få uddelt de resterende midler i Tagsagsfonden.
- Arbejde for at der fortsat vil være et samarbejdsforum mellem boligområder og kommunen, når Brugergruppen nedlægges.
- Tilbage på kommunens skattefinansierede budget.
- Udføre indtægtsdækket virksomhed og søge fondsmidler.

Bestyrelse og ansatte

Der er 9 pladser i AVC's bestyrelse. 4 vælges af Brugergruppen, 3 vælges af Kommunalbestyrelsen og 2 vælges af VFA.

Fra Brugergruppen:

- * Tove Jensen, Formand (VA 4 Syd)
- * Rudi Tobisch (Godthåbsparken)
- * Lars Bremer (AB Syd gård og række) – til den 27.2.2025
- * Birthe Yde Nielsen (Galgebakken) – til den 27.2.2025
- * Palle Elmer Jensen (VA 5 Kanalen) – fra den 27.2.2025
- * Lennard Pedersen (Poppelhusene) – fra den 27.2.2025 til den 18.5.2025, herefter vakant

Udpeget af Kommunalbestyrelsen:

- * Andrea Meersohn (Ø)
- * Dogan Polat (A) – til den 31.12.2025
- * Judithe Nielsen (A) – fra den 1.1.2026
- * Hans Henrik Høg (Trafik & Natur. Miljø & Teknik) – til den 31.12.2025
- * Marie Brøchner Jespersen (Miljø & Teknik) – fra den 1.1.2026

Fra Verdensmål Foreningen:

- * Lærke Jul Gagner (Bo-Vest) – til den 1.9.2025
- * Ulrik Brock Hoffmeyer (Bo-Vest) – fra den 1.9.2025
- * Leif Pedersen (Trolldøddegården)

Ansatte i og tilknyttede til Albertslund Verdensmål Center pr. 1.1.2025

Povl Markussen	Centerleder	povl@verdensmaalcenter.dk
Signe Haarh Landon	Centermedarbejder	signe@verdensmaalcenter.dk
Stine Schroll Kærgaard	Studentermødthjælper	avc@verdensmaalcenter.dk
Jens Thejsen	Have- og landskabskonsulent	
Tage Jensen	Hjemmeside-teknikker	
Per Handberg	IT-support	

Kanalens Kvarter 32, 2620 Albertslund, tlf. 43 62 20 15

E-mail: albertslund@verdensmaalcenter.dk

www.verdensmaalcenter.dk

Facebook: Albertslund Verdensmål Center og I Love Albertslund